

05-02-2014 Badhoevedorp – Werelddiakonaat – Johannes 6

Gemeente van Christus,

Zondag Werelddiakonaat! Dat klinkt een beetje als een project Goede Doelen, maar – ik zeg het maar meteen- dat is een misverstand.

Zondag Werelddiakonaat is meer zoiets als het TV programma **Spoorloos**. U hebt dat vast wel eens gezien: mensen die een vergeten of verdwenen vader of moeder proberen op te sporen en die dan met behulp van de TV niet alleen de gezocht persoon terug vinden maar ook nog een hele menigte van onbekende zussen en broers ontdekken.

Zo gaat het ook bij het Werelddiakonaat . Het gaat niet over projecten maar over het terugvinden of terug vinden van verre familieleden waarvan we het bestaan niet eens van kenden.

In de Bijbel wordt over de gemeente/kerk gesproken als over een familie, een familie met een Vader en met een oudste broer, die voor ons zijn leven heeft opgeofferd, een familie die in elkaar steekt als een lichaam en waarvan geen enkel onderdeel kan zeggen dat het de andere onderdelen niet nodig heeft. De Kerk is een familieverband dat zich over de hele wereld uitstrekt.

Klinkt mooi! Maar dat is wel een nieuw soort denken dat anders is dan wat wij mensen zelf hebben bedacht.

Wij zijn erop uit om volkeren te onderscheiden en te denken dat ons eigen volk eerst hoort te komen en dan , als we nog wat over hebben, ook wat mee te delen aan minderbedeelden. Maar zo gaat het niet in de bijbel. Christus zelf brak door die grenzen heen: hij dacht – tot schrik van zijn tijdgenoten - niet in volkeren of naties, maar wilde ons in een nieuw volk indelen, waar wij leven als broers en zusters en voor elkaar zorgen als familieleden.

Waar mensen het geloof in de Heer delen en waar ze zich in zijn naam laten dopen en zich door hem aan eucharistie of avondmaal laten voeden is een nieuwe realiteit geboren.

Daarom noemen Kerken zich *diaconale* kerken omdat zij vertrouwen hebben in Christus die zichzelf niet als een almachtige Heer maar als een dienaar opstelde en die de dienst aan elkaar en aan de buitenstaanders gelijk stelde aan het geloof in Zijn Vader.

In dat licht kunnen we nog een goed kijken naar het verhaal van de wonderbare spijziging. Dat staat in alle vier evangeliën, omdat het blijkbaar ook door de eerste gemeente als doorslaggevend werd ervaren

Het is een typisch joods verhaal. Niet alleen omdat in de geschiedenis van het joodse volk de maaltijd als zo belangrijk werd gezien, maar ook omdat samen eten een teken was van gemeenschap.

En in een joods gezin zou nooit worden gegeten zonder dat een van de kinderen of van de volwassenen een kort gebed uitspreken waarin herinnerd werd aan de uittocht uit Egypte en het eten van het lam dat daarbij werd opgediend; of zonder verwijzing naar al die verhalen van maaltijden die niet alleen voeding zijn, maar ook verwijzingen naar achterliggende ge-

dachten: de voeding in de woestijn, het verraad van Jacob aan Ezau, de maaltijden van Jozef met zijn ontrouwe broers, het eten dat de Engel Elia voorzette in de woestijn en nog vele andere.

Maar pas op: er is nog een ander facet aan dit verhaal. Om ons te waarschuwen dat het hier niet om zo maar een verhaal gaat, zijn er andere typische joodse elementen aan toegevoegd. Johannes vertelt dat het verhaal speelt in de tijd van het Pascha, van de Grote Verzoendag: De Meester vermenigvuldigt niet alleen brood maar hij breekt het ook! Johannes vertelt ons niet zozeer van een wonder als wel van een TEKEN: een verwijzing naar het grote Paasfeest dat komt, waarop wij vieren dat Jezus weliswaar gestorven is, maar niet als een soort ongeluk, maar als een herinnering aan het eerste Paasfeest: zoals ooit de maaltijd bedoeld was als om de bevrijding van het joodse volk uit Egypte vieren, zo vieren de 500 met Jezus en zijn discipelen nu het bevrijdingsfeest dat Hij aan richt.

En nog iets anders.

Het verhaal staat vol met getallen: 5000, 200,5, 2, 12 .

Wie geen vreemdeling in Jeruzalem is weet dat in het joodse geestelijk leven getallen altijd iets bijzonders betekenen. Ook de evangelisten hebben ongetwijfeld de diepzinnige theorieën maar ook de spelletjes met getallen gekend. Ieder getal heeft een betekenis en als jij zelf betekenis wilt geven aan een verhaal dan weef je er getallen in. In de bijbelse verhalen komen die ook steeds terug. 1 betekent uniek; twee betekent bijzonder, 5 betekent een handvol, zeven betekent volmaakt, 12 ook, 100 betekent voldoende, 1000 ontelbaar veel en het meervoud van die getallen geldt al als een soort overtreffende trap.

(overigens kennen wij dat spelen met getallen ook wel: ‘ dat heb ik je al honderd keer verteld’; ‘er waren wel duizend muggen’; ‘hij wordt wel honderd’; een week heeft 7 dagen, de regenboog 7 kleuren; God is en drie-eenheid;)

Een verhaal met veel getallen vraagt extra aandacht.

En dat is hier dan ook het geval.

Duizend hongerige mensen betekent de hongerige mensheid. Niet alleen de armen, maar ieder mens die weet van honger, naar brood, naar gemeenschap, naar iemand die voor je opkomt, iemand die niet alleen preekt maar die met je meetrekt.

Johannes knipoogt naar ons: al hadden we 200 schellingen (denarii, dagloon) dan zou het nog niet genoeg zijn. Met andere woorden, de mensen kunnen zichzelf niet voeden; En wat die 5 duizend mensen zelf bij zich hadden, dat stelt al helemaal niets voor: een handjevol brood en twee maal een vis!!

Maar, zegt Johannes, Jezus wist al wat Hij ging doen en dan laat hij zonder dat er grote fanfares klinken die kleine gaven genoeg zijn voor die enorme schare. Over het teken – of het wonder – zelf horen we niets: dat is een bijkomstigheid. Het teken is dat met onze zwakke menselijke gaven, gebruikt in het vertrouwen en het geloof dat met Gods hulp mensen met vrijwel niets kunnen opbrengen wat de hele mensheid nodig heeft.

Pas het maar op onszelf toe:

Wij, de gemeente van de Meester, die zichzelf aller dienaar noemt, drommen om hem samen: niet alleen kerkmensen, niet alleen gelovigen buiten de kerk, maar de hele mensheid die van honger weten, honger van brood tot honger naar echt leven, en wij kunnen zelf onze honger niet stillen. Daarvoor zijn we met te velen.

We zouden wel willen maar zelfs als we alles te gelde zouden maken wat we hebben, zou er nauwelijks genoeg zijn voor alle mensen.\

Maar er is een belofte: wie bereid is zijn gaven te delen, wie met andere woorden een diaconaal mens wil worden, die zal ervaren dat er genoeg is voor de mensen om ons heen en als er genoeg van ons zijn is er brood voor allen en leven voor allen.

En daarom is de zondag van het Werelddiakonaat zo vanzelfsprekend voor ons. Daarom doen we niet aan goede doelen als we die onderwijsprojecten steunen in Ethiopië en Ghana, maar zijn we gewoon aan het werk binnen onze eigen familie en doen we met vreugde en dankbaarheid mee met het onderwijs daar, zoals we ook hier aan het onderwijs werken.

We gaan elkaar dan vanmorgen ook niet opwekken om veel te geven voor landen in nood: we feliciteren elkaar met het terugvinden van onze eigen familie en feliciteren onszelf dat we met hen mee kunnen werken aan een goed leven. En daar hebben we iets voor over zo als we het voor onze eigen broer en zus, onze kinderen en onze kleinkinderen graag doen. Daarom is het ook zo leuk dat onze kinderen binnen die weergevonden relatie tekeningen en gedichten maken, zoals we voor oma en opa zouden doen.

En daarom zijn wij ook zo gelukkig dat vanmorgen sommigen van onze verre familieleden hier zijn en met ons zingen: we sturen onze groepen aan hun terug en we beloven dat we ze nooit meer al vreemdelingen maar als hervonden familieleden zullen ontvangen.

En we vieren samen het inzicht dat werelddiakonaat voor ons niet iets bijzonders maar iets wezenlijks. Van nu af aan zullen al onze dagen werelddiakonaatsdagen zijn en wij ons oefenen het ambt van diaken dat ons allen wordt aangeboden.

Amen